

Bescherming

Bescherming noordse woelmuis

De noordse woelmuis *Microtus oeconomus arenicola*, is een aparte ondersoort en komt alléén in ons land voor. Het is een belangrijke soort voor het Nederlandse natuurbeleid, mede omdat het de enige hier endemische zoogdierondersoort is en omdat zij bedreigd is.

In 2002 is voor de noordse woelmuis een soortbeschermingsplan opgesteld (een bespreking daarvan is te vinden in Zoogdier, 16(2)). Dit 'SBP Noordse Woelmuis' is een concreet en gebiedsgericht actieplan met soortgerichte maatregelen voor het beheer en de inrichting van bestaande en potentiële leefgebieden van deze diersoort. Het is de bedoeling om de thans bekende oorzaken van achteruitgang weg te nemen en de leefomstandigheden voor de noordse woelmuis te verbeteren. Het plan stelt, dat maatregelen in eerste instantie gericht moeten zijn op overleven van de bestaande populaties. Ondertussen moet aangrenzend gebied tot geschikt habitat ontwikkeld worden om uitbreiding mogelijk te maken. In de afgelopen jaren zijn op kleine schaal ingrepen uitgevoerd ten behoeve van de noordse woelmuis, zoals het aanleggen van natuurvriendelijke oevers en verbindingzones. In de meeste gevallen is echter niet nagegaan of de ingrepen het gewenste effect hebben gehad en of ze op de juiste wijze zijn uitgevoerd. Een probleem is ook, dat het de (lokale) overheden en terreinbeheerders vaak ontbreekt aan ecologische kennis en bekendheid met de wettelijke regelingen. Voor het welslagen van het beschermingsplan wordt het noodzakelijk geacht brede steun te verwerven van terreinbeheerders (natuurbeschermingsorganisaties en particulieren) en van overheden die verantwoordelijk zijn voor de waterhuishouding (provincies, waterschappen). Algemene voorlichting en educatie alsmede doelgroepgerichte advisering zijn hiervoor noodzakelijk.

Onlangs is aan de VZZ de opdracht verleend initiatief te nemen om invulling aan dit soortbeschermingsplan te geven. Het gaat daarbij om het uitwerken van het plan en de coördinatie en inhoudelijke afstemming van nieuwe en lopende projecten (die deels gefinancierd worden uit LIFE-gelden). Ten behoeve van deze coördinatie zal overleg gevoerd worden met overheidsorganisaties zoals Directie Natuur, Directie Kennis en Dienst Landbouwkundig Onderzoek van het ministerie van LNV en provincies, maar ook met terreinbeheerders, waaronder agrarische natuurbeheerders en waterschappen. Het is de bedoeling dat dit overleg resulteert in overeenkomsten over uit te voeren projecten.

In eerste instantie wordt vooral ingezet op in het SBP voorgestelde 'beheersprojecten', zoals het treffen van voor de noordse woelmuis gunstige beheersmaatregelen (o.a. aanpassing waterhuishouding), het opstellen van een handleiding voor het te voeren vegetatiebeheer en het voorlichten van zowel terreinbeheerders als het algemene publiek.

De uitvoering van de opdracht is binnen het projectenbureau van de VZZ in handen van Dick Bekker en Richard Witte. Zij zijn te bereiken onder telefoonnummer 026-3705989 of per mail: dick.bekker@vzz.nl en richard.witte@vzz.nl. Op aanvraag wordt een digitale versie (pdf-bestand) van het soortbeschermingsplan toegestuurd. Deze is ook te downloaden via website www.vzz.nl (onder soorten op de noordse woelmuispagina).

Dick Bekker & Richard Witte

Hier voelt de noordse woelmuis zich thuis. Foto: Dick Klees